

Powstanie Wielkopolskie

<https://pw.ipn.gov.pl/pwi/kalendarium-1/7711,10-listopada-1918.html>
2022-05-20, 00:48

10 listopada 1918

Józef Piłsudski przyjeżdża do Warszawy, w Poznaniu ujawnia się Komitet Obywatelski, w Wielkopolsce tworzą się Rady Żołnierskie.

- Przyszły Naczelnik Państwa o godz. 7.00 przyjechał do Warszawy, przejmując władzę naczelną.

- Około południa Piłsudski polecił J. Jęczkowiakowi niezwłocznie „wywołać w garnizonie niemieckim rewolucję”, co umożliwiło przejęcie kontroli nad miastem.

- Komendant, gubernator poznańskiej twierdzy gen. von Hahn polecił zorganizować zebranie żołnierzy. Wskutek którego powołano jedenastoosobową radę żołnierzy, z Hahnem jako przewodniczącym, oraz Adamem Piotrowskim i Augustem Twachtmannem jako sekretarzami.

- W odpowiedzi na nastroje, nadprezydent prowincji poznańskiej Johann von Eisenhart-Rothe zaproponował Władysławowi Seydzie, członkowi

Koła Polskiego w niemieckim Reichstagu, utworzenie „Komitetu lub innej władzy dla zabezpieczenia spokoju w mieście”. Umożliwiło to ujawnienie się tajnego Komitetu Obywatelskiego. W godzinach popołudniowych jego grono rozszerzono do 56 osób. Spotkano się z przedstawicielami Rady Żołnierzy, wśród których było 3 Polaków, doprowadzono do usunięcia przewodniczącego Rady gen. von Hahna, a jego miejsce zajął Twachtmann. Komitet Obywatelski w odezwie do mieszkańców wzywał do spokoju.

- Pod wieczór w Poznaniu ukazała się pierwsza odezwa Rady Żołnierzy i Robotników, która podporządkowała się XI Korpusowi w Szczecinie a nie V Korpusowi z Poznania.

- Powstał Komitet Obywatelski w Jarocinie.

- W skład Rady Żołnierskiej w Lesznie wchodziło 20 osób, głównie Niemców.

Józef Piłsudski (NAC)